

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Αρ. Φακ.: 7.19.04.24

Αρ. Τηλ.: 22402358 / 22402466

Αρ. Φαξ: 22402394

Ηλεκτρ. Διεύθυνση: dme – oap@schools.ac.cy

8 Οκτωβρίου, 2018

**Διευθυντές/ντριες
Σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης**

ΘΕΜΑ: Πρόληψη και Διαχείριση της Ενδοσχολικής Βίας – Δράσεις και Υποχρεώσεις της Σχολικής Μονάδας

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, στο πλαίσιο της εφαρμογής της «Εθνικής Στρατηγικής για την Πρόληψη και Διαχείριση της Βίας στο Σχολείο» και βάσει των Γενικών Αρχών που διέπουν τη λειτουργία των δημοσίων σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, κάθε σχολείο θα καταρτίσει **Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Ενδοσχολικής Βίας (ΕΑΥΠΕΒ)**, με στόχο την πρόληψη της αντικοινωνικής και παραβατικής συμπεριφοράς και τη βελτίωση και προαγωγή της σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας των μαθητών/μαθητριών (βλ. **Παράρτημα για τις δράσεις της ΕΑΥΠΕΒ**).

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η πιο πάνω Επιτροπή θα εκπονήσει **Σχέδιο Δράσης**, το οποίο θα αποστείλει μόνο σε **ηλεκτρονική μορφή** μέχρι τις **09/11/2018** στον οικείο **Επαρχιακό ΠΛΕ και στην Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης (ΟΑΠ)** (dme-oap@schools.ac.cy). Σημειώνεται ότι το Σχέδιο Δράσης θα αποτελέσει μία από τις δραστηριότητες που θα αναπτύξει το σχολείο στο πλαίσιο του Ενιαίου Σχεδίου Βελτίωσης της Σχολικής Μονάδας.

Στο **τέλος της σχολικής χρονιάς**, η ΕΑΥΠΕΒ θα αξιολογήσει τις δράσεις που εφάρμοσε για την πρόληψη και την αντιμετώπιση φαινομένων ενδοσχολικής βίας και θα ετοιμάσει **Έκθεση Αποτελεσμάτων**, την οποία θα αποστείλει στον οικείο Επαρχιακό ΠΛΕ, με κοινοποίηση στον Διευθυντή Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και στην ΟΑΠ.

Τέλος, υπενθυμίζεται ότι με στόχο τη μείωση της παραβατικότητας και τη στήριξη όλων των μαθητών των δημοσίων σχολείων, τα σχολεία αναμένεται να αξιοποιούν όλες τις στηρικτικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΣΕΑ, ΥΕΨ, ΣΕΥΑΠ, ΠΑ.ΒΙ.Σ., ΟΑΠ), καθώς και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και άλλους Κυβερνητικούς και Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς.

Ειδικά, για την Ενδοσχολική Βία, τα σχολεία ακολουθούν τις οδηγίες των σχετικών εγκυκλίων που αφορούν στις παροχές των πιο πάνω υπηρεσιών/δομών και εφαρμόζουν τους ενδεικνυόμενους μηχανισμούς παραπομπής και συνεργασίας, έτσι που να παρέχουν στους μαθητές και στο σχολείο, έγκαιρη παρέμβαση και αντιμετώπιση στα προβλήματα αποκλίνουσας συμπεριφοράς.

Δρ. Κυπριανός Δ. Λούης
Διευθυντής Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η ΕΑΥΠΕΒ σε συνεργασία με τη Διεύθυνση και τον Καθηγητικό Σύλλογο (ΚΣ) θα πρέπει:

- i. Να αξιολογήσει μέσα από το **ερωτηματολόγιο** τις ανάγκες του σχολείου σε προγράμματα και δράσεις, με στόχο ανάμεσα σε άλλα, την πρόληψη, τη μείωση και την αντιμετώπιση της Ενδοσχολικής Βίας (βλ. το ερωτηματολόγιο “*Ερωτηματολόγιο Εκτίμησης Συμπεριφορών Σχολικής Βίας και Παραβατικότητας στο Σχολείο (Πριν)*”, στον ιστότοπο, http://www.moec.gov.cy/dme/programmata/scholiki_paravatikotita/entypa/erotimatologia/odigies_erotimatologio_istoselida.pdf).
- ii. A. Να καταρτίσει **Σχέδιο Δράσης**, το οποίο θα πρέπει να αποσταλεί μόνο σε **ηλεκτρονική μορφή μέχρι τις 09/11/2018** στον οικείο Επαρχιακό ΠΛΕ και στην ΟΑΠ (βλ. σχετικό έντυπο Σχεδίου Δράσης: http://www.moec.gov.cy/dme/programmata/scholiki_paravatikotita/entypa/schedia_drasis/schedio_drasis_ag_yg_prolipsis_antimetopisis_vias.pdf).
Το Σχέδιο Δράσης θα περιλαμβάνει:
 - τις διαπιστώσεις για το επίπεδο των αναγκών για την τρέχουσα σχολική χρονιά,
 - τους στόχους που επιδιώκονται να επιτευχθούν,
 - τις δράσεις, τα προγράμματα και τα συγκεκριμένα μέτρα που θα υλοποιήσει το σχολείο,
 - τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των εκπαιδευτικών του σχολείου,
 - το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των δράσεων, τις αναγκαίες συνεργασίες με ειδικούς (**ΥΣΕΑ, ΥΕΨ, ΟΑΠ, ΠΙ** κ.ά.).B. Να καταρτίσει Σχέδιο Δράσης Διαχείρισης Σχολικών Κρίσεων http://www.moec.gov.cy/dme/programmata/scholiki_paravatikotita/entypa/schedia_drasis/schedio_drasis_kriseon.pdf , το οποίο να διατηρεί αναθεωρημένο με πρόσφατες πληροφορίες. Επίσης να οργανώνει ετήσιες εκπαιδεύσεις για τη Διαχείριση Σχολικών Κρίσεων. Το συγκεκριμένο Σχέδιο Δράσης, δεν αποστέλλεται στο ΥΠΠ, αλλά παραμένει στο σχολείο.
- iii. Για εξατομικευμένες περιπτώσεις μαθητών που παρουσιάζουν σοβαρές δυσκολίες στον τομέα της ενδοσχολικής βίας, να ετοιμάσει **επί μέρους Σχέδιο Δράσης** (βλ. σχετικό έντυπο Σχεδίου Δράσης: http://www.moec.gov.cy/dme/programmata/scholiki_paravatikotita/entypa/schedia_drasis/schedio_drasis_eksatomikevmenon_periptoseon.pdf).
Το Σχέδιο θα περιλαμβάνει συγκεκριμένες δράσεις/μέτρα, τα οποία θα λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης και θα αφορούν στην εφαρμογή των παιδαγωγικών μέτρων, στην αξιοποίηση του εκπαιδευτικού προσωπικού, του **Καθηγητή Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής** και του **οικείου Εκπαιδευτικού Ψυχολόγου**, καθώς και σχετικών με το θέμα Υπηρεσιών, όπου επιβάλλεται, όπως η **Ειδική Αγωγή του ΥΠΠ**, οι **Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας**, οι **Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων του Υπουργείου Υγείας**, κ.ά., οι οποίες θα καλούνται σε πολυθεματικές συναντήσεις, με στόχο τη συμβολή τους σε δράσεις που αφορούν τους μαθητές. Το συγκεκριμένο **Σχέδιο Δράσης** θα εφαρμόζεται άμεσα και θα ελέγχεται ως προς την εφαρμογή του από την ΕΑΥΠΕΒ και τη Διεύθυνση του σχολείου.
- iv. Στην περίπτωση που έχουν εφαρμοστεί οι πιο πάνω δράσεις (i, ii, iii) και το πρόβλημα ενδοσχολικής βίας παραμένει και επηρεάζει την ομαλή λειτουργία του σχολείου και τη

μαθησιακή διαδικασία - σε όλο της το φάσμα - του κάθε εμπλεκόμενου μαθητή, να καλέσει την **Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης (ΟΑΠ, εγκύκλιος <http://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp7942a>)**, μετά από συνεννόηση με τη Δ/νση και τον ΚΣ.

Η ΟΑΠ, η οποία ανταποκρίνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα, συνεργάζεται με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για τον καταρτισμό **συγκεκριμένου Σχεδίου Δράσης**, το οποίο περιλαμβάνει προγράμματα και μέτρα που αφορούν, ανάμεσα σε άλλα:

1. Τον συντονισμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, εντός και εκτός του σχολείου, σε πολυθεματικές συναντήσεις.
2. Τον καταμερισμό εργασιών/έργων σε συνεργασία με την ΕΑΥΠΕΒ και τη Δ/νση του σχολείου, σε όσους εμπλέκονται εντός του σχολείου (Υπεύθυνος Τμήματος, Υπεύθυνος Βοηθός Διευθυντής, Διδάσκοντες, μέλη της ΕΑΥΠΕΒ κ.ά.).
3. Τον καταρτισμό, εάν χρειάζεται, εξατομικευμένου προγράμματος φοίτησης για τον/τους μαθητή/τές που εμπλέκεται/ονται σε ενδοσχολική βία, με ή χωρίς αγορά υπηρεσιών Σχολικού Συνεργάτη ή άλλων ειδικών.
4. Την αγορά υπηρεσιών στήριξης (ψυχολογικής και παιδοψυχιατρικής αξιολόγησης και θεραπείας), όπου και όταν χρειάζεται και αφού εξακριβωθεί ότι οι σχετικές κρατικές υπηρεσίες δεν μπορούν να ανταποκριθούν άμεσα.
5. Την εκπαίδευση και εφαρμογή σχετικών προγραμμάτων, όπως η Σχολική Διαμεσολάβηση, η ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ, ο Σχολικός Εκφοβισμός κ.ά.
6. Τη συνεργασία με φορείς του ΥΠΠ, όπως τις Διευθύνσεις των βαθμίδων (ΔΔΕ, ΔΤΕΕ, ΔΜΕ, Επαρχιακούς ΠΛΕ, ΠΛΕ, ΕΜΕ), την ΥΣΕΑ, την ΥΕΨ, την Ειδική Αγωγή και το Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο.
7. Την ετοιμασία σημειωμάτων προς τη Γενική Διευθύντρια του ΥΠΠ, για την έγκριση χρηματοδοτήσεων για την υλοποίηση δράσεων, που απορρέουν από το Σχέδιο Δράσης της ΟΑΠ και του σχολείου.
8. Την παρακολούθηση υλοποίησης των δράσεων που έχουν αποφασιστεί στις πολυθεματικές συναντήσεις, που οργανώνει η ΟΑΠ.
9. Την αξιολόγηση της επιτυχίας των δράσεων και την αναθεώρηση ή αναπροσαρμογή του Σχεδίου Δράσης, σύμφωνα με την πορεία βελτίωσης, την οποία παρουσιάζει/ζουν ο/οι μαθητής/ές.
10. Την ετοιμασία εισηγήσεων προς το ΥΠΠ (Δ/νσεις Βαθμίδων, Γ.Δ., ΥΠΠ) σχετικά με δράσεις που χρειάζεται να υλοποιηθούν στα σχολεία ή/και σε εμπόδια, τα οποία παρουσιάζονται, σχετικά με την αποτελεσματική πρόληψη, μείωση ή καταστολή της ενδοσχολικής βίας.

- ν. Να αξιολογήσει, στο τέλος της σχολικής χρονιάς, τις δράσεις που εφάρμοσε για την πρόληψη και την αντιμετώπιση φαινομένων ενδοσχολικής βίας, συμπληρώνοντας το ερωτηματολόγιο *“Ερωτηματολόγιο Εκτίμησης Συμπεριφορών Σχολικής Βίας και Παραβατικότητας στο Σχολείο (Μετά)”* (βλ.

[http://www.moec.gov.cy/dme/programmata/scholiki_paravatikotita/entypa/erotimatologia/axiologisi_epipedou_vias_tou_scholeiou/erotimatologio_2_\(meta\)_gia_apotelesmata_schedio_u_drasis_endoscholikis_vias.pdf](http://www.moec.gov.cy/dme/programmata/scholiki_paravatikotita/entypa/erotimatologia/axiologisi_epipedou_vias_tou_scholeiou/erotimatologio_2_(meta)_gia_apotelesmata_schedio_u_drasis_endoscholikis_vias.pdf)) και να ετοιμάσει **Έκθεση Αποτελεσμάτων**

(βλ. http://www.moec.gov.cy/dme/programmata/scholiki_paravatikotita/entypa.html , κάτω από το σημείο Δ.) , την οποία θα αποστέλλει σε ηλεκτρονική μορφή στον οικείο Επαρχιακό ΠΛΕ, με κοινοποίηση στον Διευθυντή Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και στην ΟΑΠ.

Υπηρεσίες και άλλες πηγές διαθέσιμες στα σχολεία

Περισσότερες πληροφορίες για διαθέσιμες Δράσεις/Προγράμματα/Εκπαιδεύσεις κρατικών και μη κρατικών υπηρεσιών και οργανισμών και τους τρόπους προσφοράς στο σχολείο, θα βρείτε στον ιστότοπο της Μ.Ε.:

http://www.moec.gov.cy/dme/programmata/scholiki_paravatikotita/chrisimes_syndeseis.html